

تعاونی ثابت و استوار کارمندی (KPN) و تعاونی هایی که در خدمت نیروی های مسلح اندوزی هستند، ۵۰۰ واحد تعاونی چندمنظوره (KSW) ۲۴۰۰ واحد تعاونی خدماتی، ۱۵۰۰ واحد تعاونی صنعتی و

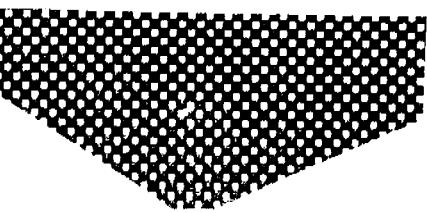
الکتریکی و ۱۰۰۰ واحد تعاونی بازاریاب.

۳- افزایش تعداد بنگاه تجاری کوچک اقتصادی پیشرفته و خودکفا با ظرفیت رقابتی بالا که لازمه آن افزایش نیروی کار، بیمه، حسابرسی مناسب شیوه مدیریت جدید، درآمد قابل ملاحظه و سرمایه در کردن، استفاده از تکنولوژی های کارآمد و مؤثر، ایجاد شبکه ارتیاطی، اجرای مقررات مالیاتی جذب نیروی کار، آگاهی زیست محیطی، می تواند فرصتی فراختر برای ارتقاء فرصت های کاری فراهم نماید.

۴- ارتقاء شرایط برای تحقق ۱۸/۲ میلیون واحد صاحب سرمایه کوچک و قوی افزایش ۶۳۰۰۰ واحد صفوف کوچک و قوی کارآفرینی تا به حد صفوف متوسط کارآفرینی رشد نمایند.

در ششمین برنامه پنج ساله توسعه سیاست های متعدده در مورد بخش های تعاونی در کنار برنامه های دیگر بدبیرار است: سمت دادن به توسعه تعاونی ها، ارتقاء روحیه با هم بودن و مدیریت تخصصی، ایجاد یک جو هدایت شده تجاری و حساسیت سرمایه های در کردن، و تقویت تعاون در تعاونی و بین تعاونی ها با شرکت های دولتی همچنین با سایر مراکز تجاری.

برای پیروی از این سیاستها، پاسخگوئی به سیاست های توسعه تعاونی در ششمین برنامه پنج ساله توسعه، همانطور که در رهنمودهای سیاست دولتی به سال ۱۹۹۳ قید شده است. سیاست های در کنار سیاست های دیگر بدبیر منظور تدوین شد: افزایش ورودیه و بخش های بازار، توسعه ورودیه برای ایجاد منابع سرمایه، تقویت ساختار سرمایه ای

تعاونی ها در این دوره

برگردان: اداره امور بین الملل وزارت تعاون

تأسیس تعاونی و بنگاه های کوچک تجاری تصریح گردد.

هدف از تأسیس تعاونی ها و بنگاه های کوچک تجاری، ایجاد تعاونی های خودکفا و تقویت بنگاه های کوچک تجاری است تا به عنوان مراکز اقتصادی مستحکم، کارآمد و ریشه دار در جامعه، تقویت کننده ساختار اقتصاد ملی به شمار آیند.

برای رسیدن به اهداف توسعه تعاونی ها و بنگاه های کوچک تجاری در ششمین برنامه توسعه پنج ساله (پلیتاء) باید اهداف تعاونی ها در این راستا به قرار ذیل سمت و سوگیرد.

۱- افزایش کیفیت تعاونی به منظور رقابتی تر و متفرقی تر و کارآمدتر شدن تعاونی ها، توانمندی برای ایجاد حرکت، ادغام و ارتقاء توانائی منابع انسانی برای افزایش تولیدات، مفید و مؤثر، ارزشمندتر، بدین ترتیب تعاونی ها می توانند در جنبش اقتصادی مردم نقش کلیدی و حساس را ایفا نمایند و ریشه ای محکم در جامعه داشته باشند.

۲- ارتقاء شرایط برای تحقق یافتن ۲۷۰۰ واحد تعاونی جدید و پایدار روس تائی (KUD) ۵۰۰۰ واحد تعاونی کارگری پیشرو (KOPKAR) - ۵۰۰۰ واحد تعاونی روس تائی توانمند و پیشرو ۸۰۰۰ واحد تعاونی کارگری جدید، ۴۰۰۰ واحد

توسعه تعاونی در راستای توسعه اقتصادی اندوزی امری بدیهی و حیاتی است.

تعاونی ها، بعنوان تشکلات اقتصادی مردمی، باید باکفایت تر به منظور بارورتر کردن مشارکت های کارآمد و تقویت جنبش اقتصادی مردمی گام بردارند. توسعه تعاونی ها، در فحوای توسعه اقتصادی ملی، باید در زمینه های ساختاری و کیفیت تأسیس تعاونی ها و سیستم تعاونی معطوف گردد. تا بدانجا که کاملاً کارآمد و مؤثر واقع شود و نقش مهمی در اقتصاد مردمی ایفا نماید و به عنوان پایه های محکم و استوار برای توسعه اقتصاد ملی قلمداد شود.

توسعه تعاونی ها در اولین برنامه طولی المدت توسعه (PJPI) نتیجه ای معنی دار داشت که این نتیجه موجب بهبود تصویر جامعه از شنیوه تعاون شهر و نشان دهنده افزایش تعداد افراد مشارکت کننده در طرح های تعاونی بود که در نتیجه شاهد افزایش تعداد و گونه های مختلف تعاونی، افزایش جمع کل اعضاء، تعداد کل زمینه های مختلف تجاری، جمع کل اعضاء تعاونی ها و سرمایه های در گرددش تعاونی ها هستیم، موفقیت حاصله پیوسته بیشتر، گستردگر و جامعه تر شده به منظور تحقق یافتن این اهداف، باید هدف عینیت یافتن و اهداف

۷۴٪ را بخود اختصاص داده بودند که افزایشی معادل ۷/۵٪ و ۸/۵٪ در مقایسه با سال قبل از آن را نشان میدار. طی سالهای ۹۵-۱۹۹۶ تعداد ۶۸۶ مشاور تعاونیها، تعلیم دیده و در تمام نواحی مشغول به کار شدند که البته این رقم ۴۵/۷٪ مجموع مشاورین را دربر میگرفت.

۲- تأسیس مؤسسات مالی و اعتباری تعاونیها
این برنامه باهدف افزایش سرمایه تعاونیهای ایجاد شده و نیز گسترش توانمندی سرمایه، بمنظور ارتقاء یک ساختار سالم سرمایه طراحی گردیده است. در این رابطه، تسهیلات اعتباری برای تعاونیها عبارتندار:

الف: اعتبارات لازم برای تعاونیهای روستائی بعنوان سرمایه جهت تأمین ذخیره سبوس برنج، غلات، انواع گیاهان، کودهای شیمیایی و مواد موردنیاز باعیانی.

ب: اعتبارات موردنیاز فعالیتهای کشاورزی (KUT) بعنوان سرمایه کاری کشاورزان با تأکید کاشت برنج، غلات و انجام امور باعیانی).

ج: اعتبارات مربوط به اعضاء تعاونیهای عده بعنوان سرمایه کاری و نیز سرمایه گذاری در امور تجاری بازرگانی و کارهای تولیدی و بطور کلی در تمامی بخش‌های اقتصادی.

در اوّلین سال فعالیت مجموع سرمایه اعضاء تعاونیها به رقمی معادل ۲/۳ تریلیون روپیه ۱۱٪ ۵۰٪ را مجموع سرمایه کاری تعاونیها بالغ گردید. و در مقایسه با جدول مربوط به فعالیت در سال ۱۹۹۳ رشدی معادل ۲۶/۸٪ مشاهده می‌شود. سرمایه کاری تعاونیها در سال ۱۹۹۴ بالغ بر ۴/۵ تریلیون روپیه بود و یا افزایشی معادل ۲۶/۵٪ در مقایسه با آخرین سال فعالیت (Plitav) نشان میدار.

در سال ۱۹۹۴، توزیع "KUT, KKUD

مستخدمین و ناظرین (سرپرستان) که شامل تواناییهای خاص در امر مدیریت و بکارگیری، توسعه و نیز فراگیری هرچه بیشتر علوم و تکنولوژی جهت افزایش بازده کفایت آنها در نحوه ادراة تعاونیها و نیز استفاده از فرصت‌های بدست آمده جهت گسترش جدید به بهترین وجه ممکن.

این برنامه همچنین با هدف دستیابی به ارتقاء سطح تخصص حرفه‌ای، مهارت‌ها، دانش و آگاهی، تعهد مسئولیت‌پذیری مؤسسین تعاونیها که تهایتاً افزایش کارآئی و کفایت مؤسسات تعاونی را بدنبال خواهد داشت، تنظیم گردیده است. بمنظور گسترش کمی و کیفی تأسیسات تعاونی، سیستمی تحت عنوان «مشاورین تعاونیهای مصرف PKKL» در خلال سالهای ۹۰-۱۹۸۹ بکار گرفته شد که اران مشورتهای فنی به تعاونیها در ایفای تعهدات اعضاء، از جمله اهداف سیستم یاد شده است. از ابتدای (Pelita VI) لغایت دسامبر ۱۹۹۴، تعاونی ۱۰۷۵۹ نفر در دوره‌های آموزشی تعاونیها شرکت کرده بودند که در مجموع سرپرستی تعاونیها، مدیران اجرا در تعاونیها، کارکنان و شاغلین صنوف را در بر میگرفت. درصد، مدیران متعلق به تعاونیها تحت پوشش رقمی معادل ۱۲/۲٪ را نشان میدارد. در حالیکه، مدیران تعاونیها روستائی رقم

تعاونی‌ها، ارتقاء و بهبود سطح قابلیت‌های تشكیلاتی، مدیریتی و دست یافتن و استفاده از تکنولوژی، توسعه تعاون در تعاونیها و مشارکت با سایر مراکز تجاری به دلیل زمینه وسیع توسعه تعاونیها و ارتباط تعاونی با بخش‌های توسعه یافته، به منظور مجری داشتن سیاست فوق الذکر باید هماهنگ و منطبق با فعالیت‌های جاری در جهت استقرار تعاونی‌ها و توسعه آنها در بخش‌ها قید شده گام برداشت. سیاست‌های دیگری هم در مناطق کم توسعه یافته به مرحله اجرا درخواهد آمد تا قابلیت و موقعیت جوامعی را که زیر خط فقر به سرمی برند افزایش دهد.

براساس اهداف و سیاست‌های توسعه تعاونی در ششمین برنامه ۴ ساله توسعه، برنامه‌های تدوین شده است. از جمله برنامه‌های اصلی و حمایتی، که دولت، همچنین، جامعه باید آن را به مرحله اجرا درآورند. برنامه‌های اصلی که قرار است جرا شود: ۱- آموزش و پرورش و آگاه ساختن از برنامه‌های تعاونیها ۲- تشکیل مؤسسات تعاونیهای مالی و برنامه‌های شکیل صندوق ۳- ارتقاء و توسعه تعاونیها و برنامه‌های مشارکتی و ... ۴- برنامه حمایت تأسیس تعاونیها.

برنامه‌های حمایتی که باید اجرا شود: ۱- توسعه تعاونیها در مناطق نه چندان وسعة یافته ۲- مؤسسات اطلاع رسانی تعاونی‌ها ۳- تحقیق و توسعه در زمینه تعاونیها ۴- آموزش و دادن مسئولیت به بیوانان در تعاونیها ۵- نقش زنان در تعاونیها و ثبت قانونی تعاونیها.

ف: برنامه‌های اصلی

- آموزش، تعلیم و ارائه اطلاعات به تعاونیها
- اهداف برنامه عبارت است از افزایش استغال‌رائی، تخصص در حرفه، مهارت‌ها و بزرگی اعضاء تعاونیها، هیئت مدیره،

مدت مشابه در سال قبل از آن را به BULOG فروختند.

مجموعاً تعداد ۱۴۲۴ واحد تعاونی

روستائی برنج سبوسدار خود را از طریق

مراکز جمع‌آوری محصولات تعاونیهای

روستائی (PUSKUD) و یا حجم ۱۳۵/۹

هزار تن که بیانگر رشدی معادل ۴٪ درصد

نسبت به سال قبل بوده است را در اختیار

بازار مصرف قرار دادند. در زمینه

برق‌رسانی به روستاهای نقص تعاونیها

نشانده‌هندۀ افزایشی است که دلالت افزایش

تعداد تعاونیهای فعال در این عرصه، تعداد

مشتریها و روستاهایی که خدمات دریافت

کردند می‌باشد.

در سال ۱۹۹۲، تعداد تعاونیهایی که در

برق‌رسانی به روستاهای مشارکت داشتند

بالغ بر ۲/۱۳۵ واحد برآورد گردید که

نسبت به مدت مشابه در سال قبل رشدی

معادل ۸۶/۸ را نشان میدارد. تعداد منازل

برق داده شده، یازده میلیون و بعیارت دیگر

۹۵٪ بیشتر از سال ۱۹۹۳، اعلام گردید.

تاسالهای ۱۹۹۴-۹۵ تعداد ۲۰۲۴۹ واحد

فروشگاه عمومی در اندومندی - فعالیت

داشتند از این تعداد ۵۰۶۲ واحد توسعه

تعاونیهای روستائی و تعداد ۱۵/۱۸۷ نیز

توسط تعاونیهای غیرروستائی اداره

می‌گردید.

بنظور افزایش خدمات تعاونیها به

اعضا، تا ژانویه سال ۱۹۹۵ بیش از

TPK ۲۰/۶۸۴ در سطح روستائی در کلیه

استانها توسعه یافتد.

۴) تعاون و همیاری در تعاونیها و برنامه مشارکتی

هدف از اجرای این برنامه ارتقاء سطح

توان و کارایی سرمایه‌های تعاونیها در

اجرای جنبه‌های نهادین از طریق تعلیم و

تربیت و همچنین سایر جنبه‌ها از طریق

تفویت شبکه‌های تعاونی، تسريع روند

انتقال فن‌آوری و کسترش شبکه‌های

بازاریابی محصولات تعاونی می‌باشد.

تعاونیهای وثیقه‌گذار نقص بسیار مهمی را در افزایش سرمایه جنبش تعاون ایفا نموده‌اند. تا دسامبر ۱۹۹۴ واحد KBPR، ۹۲۳ واحد KSP و ۴/۹۹۲ واحد قبول تعهدات رهنی توسط تعاونیهای غیر روستائی (غير KUD) در تمامی ایالات اندونزی تأسیس و بکارگرفته شده.

KKPA و یا دیگر تسهیلات اعتباری، از جمله اعتبارات برای افزایش تولید نیشکر مردمی (TKI)، به ترتیب به ارقامی معادل ۱۵۵/۷، ۹۴/۴، ۴۳۶، ۱۵۴/۹ میلیون روپیه رسیده که در مجموع کاهشی معادل ۱۵/۵٪ در مقایسه با مدت مشابه در سال قبل از آن را نشان می‌داد.

تعاونیهایی که قادر به تأمین و ثیقه

جهت دریافت اعتبارات تضمینی از جانب

تعاونیهای اعتبار نیستند نیز از سوی

(PKK) کمکهایی را دریافت می‌کنند. از

آوریل تا دسامبر ۱۹۹۴، جمیاً تعداد ۴۶۸

تعاونی، اعتبارات تضمینی معادل ۲۳۴/۹

میلیون روپیه از KK دریافت نمودند،

در صورتیکه طی سالهای ۱۹۹۳-۹۴

اعتبارات پرداختی به ۲/۵۳۲ شرکت تعاونی

رقمی معادل ۲ میلیون روپیه را در

برمیگرفت. طی همین مدت در سال ۱۹۹۴

ارزش اعتبارات بانکی تعاونیهایی که از

کمکهای PKK استفاده کرده بودند، به رقمی

معادل ۳۰۶/۲ میلیون روپیه را نشان میدارد.

تا اولین سال شروع برنامه پنجساله

ششم (Pelitan)، توسعه منابع و نخادر

برنج سبوس توسط تعاونیهای روستائی

بدین صورت بوده است:

طی سالهای ۱۹۹۴-۹۵ مجموع تعداد تعاونیهای روستائی شرکت‌کننده در تأمین غذا ۳۰۹ واحد بوده است که افزایشی معادل ۱/۵٪ نسبت به سال قبل از آن را نشان می‌دهد مقدار غذای خریداری شده طی همان سال یک میلیون تن بوده است که در واقع کاهشی برابر با ۴ درصد نسبت به مدت مشابه در سال قبل از آن را نشان میدهد.

کاهش میزان نرخ برنج سبوسدار توسط تعاونیهای روستائی، باعث کاهش مقدار فروش همین تعاونی به بنگاه لاجستیک (BULOG) گردیده است. طی سالهای ۱۹۹۴-۹۵ تعداد ۲/۰۹۵ واحد تعاونی روستائی برنج سبوسدار خود را به میزان ۷۱۱ هزار تن و یا ۵۷/۴٪ کمتر از

درصدی در تعداد تعاونیها و ۲/۲ درصد در ارزش اعتبارات پرداختی و ۱ درصد تعداد مشتریها تقریباً تمام استانها در اندومندی به غیر از جاکارتا، سولاوی جنوبی و سوماترا غربی از برنامه (KCK) مشاهده می‌گردید.

مؤسسات مالی تعاونی، از طریق تعاونیهای اعتبار بانکی (KBPR) و

سروی تعاونیها به جامعه، ۱۲۰۰ واحد تعاوینهای جدید کارگری در اولین سال اجرای ششمین طرح پنج ساله ایجاد شد که کل تعداد این تعاوینهای کارگری به ۴/۱۷۷ واحد بالغ شد و به نسبت سال قبل نرخ رشد ۵/۳۴٪ را نشان می دهد که ۴۷۹ واحد از این میان به تعاوینهای خودکفا مربوط می شود.

(ب) برنامه های حمایتی

۱- توسعه تعاوینها در مناطق در حال توسعه برنامه مذکور دو هدف را دنبال می کند. در درجه نخست تقویت و توسعه سرمایه گذاریهای گروهی مدنظر قرار می گیرد که در ادامه راه به تشکیل تعاوینهایی در راستای نیازها و توانایهای جامعه بومی کشور می انجامد. در کام بعدی، هدف توسعه کیفی و بالابردن توانمندی تعاوینها و به دیگر سخن، پیشبرد کیفی و بسط ارائه خدمات در میان اعضاء تعاوینها و جامعه در مناطق نه چندان توسعه یافته دنبال می شود.

فعالیتهای انجام شده در اولین سال اجرای ششمین طرح پنج ساله عبارتست از ارائه اطلاعات به ۴۰۰۰ بنگاه تجاری کوچک (در مجموع ۸۰۰ کروه) و ایجاد ۲۵ واحد فروشگاه عمومی (Waserda) زیرنظر تعاوینهای روستایی و ۶ واحد دیگر از همین نوع فروشگاههای عمومی زیرنظر تعاوینهای مصرف و ۲۱ واحد با مدیریت تعاوینهای روستایی.

۲- ایجاد سیستم اطلاع رسانی تعاونی برنامه مذکور بر بهبود و ایجاد یک سیستم اطلاع رسانی در زمینه تأسیس و سرمایه گذاری تعاونی تأکید دارد که موارد زیر را تحت پوشش قرار می دهد: اطلاعات در مورد بهرهوری و بازاریابی در داخل کشور و امر صادرات، گردآوری سرمایه،

در جهت توسعه سرمایه گذاری تعاوینها، شبکه ارتباط مشارکتی بین تعاوینها و شرکتهای دولتی (BUMN) و همچنین شرکتهای خصوصی، ایجاد شد. تا دسامبر سال ۱۹۹۴، حجم سرمایه های توزیع شده بین تشکیلات تعاونی به بیش از ۱۲۵/۷ میلیارد روپیه بالغ شد و به عبارتی نسبت به سال قبل از آن به رشد ۱۲/۳٪ دست یافت. این مقدار سرمایه توسط ۱۵۰ واحد شرکت دولتی بین ۱۸/۷۹۱ واحد تعاونی / تعاوینهای روستایی تقسیم شد و نسبت به سال قبل از آن ۱۴/۸ درصد افزایش نشان می دهد. تا پایان سال ۱۹۹۵ مجموع ۱۸۰ شرکت خصوصی نزدیک به ۷۶ میلیون سهام خود را به ۱/۸۷۴ واحد شرکتهای تعاونی / تعاوینهای روستایی بفروش رساندند که به نسبت سال قبل از آن ۲۱/۱٪ افزایش فروش سهام نشان می دهد.

در همین زمان، تعداد ۱/۱۲۳ واحد تعاونی / تعاوینهای روستایی، سود سهامی به ارزش ۱۱/۲ میلیارد روپیه دریافت نمودند.

(ج) برنامه تقویت سازمانی تعاوینها

هدف از اجرای این برنامه، سازماندهی و تقویت نهادهای تعاونی به منظور همکام کردن حرکت تعاون با جو فعال و پویای اقتصادی می باشد. این برنامه با انگیزه توسعه تعاوینهای روستایی جدید و ترقی در بخش های فرعی روستایی فاقد تعاونی انجام می شود.

در سال ۱۹۹۴ تعداد تعاوینها به ۴۴/۲۹۴ واحد بالغ شد که در این میان، تعداد ۲۵/۲۷۳ واحد مربوط به واحدهای تعاونی غیرروستائی (MEN-KUD) و ۹/۰۲۱ واحد تعاونی روستایی بودند که هر یک به ترتیب ۱/۷٪ و ۶/۸٪ رشد نسبت به سال قبل از آن دست یافتند. تعاوینهای روستایی (KUD) در تعداد ۳/۵۷۸ بخش فرعی روستایی و به

عبارتی ۹/۹۲٪ از ۲/۸۱۲٪ بخش های فرعی روستا در کشور اندونزی ایجاد شده اند. در اولین سال اجرای ششمین طرح پنج ساله توسعه، کل تعداد اعضاء دائمی تعاوینها به ۲۵/۴ میلیون رسید که از این تعداد، ۱۳ میلیون نفر عضو شرکتهای تعاونی روستایی و ۱۲/۴ میلیون عضو واحدهای تعاوینی غیرروستایی بوده اند که در مقایسه سال قبل از آن ۹٪ رشد نشان می دهد. تا دسامبر سال ۱۹۹۴، تعاوینهای که به تشکیل نشسته ای سالانه اعضاء (RAT) اقدام می نمودند به ۶۰٪ و به بیان دیگر به ۴/۷٪ رشد نسبت به سال قبل از آن دست یافتند. در ضمن، ۳۴۶ واحد تعاونی روستایی جدید و پیشرو در همان سال ایجاد شد. از اینرو تا پایان پنجمین طرح پنج ساله توسعه تعاونی ۵/۲۲۰ واحد تعاونی روستایی جدید و پیشرو در بیش از ۲/۲۲۳ بخش فرعی روستایی در اندونزی پراکنده شدند که در مقایسه سال قبل از آن ۲/۵٪ رشد نشان می دهد. در همین زمان، ۱۱۸ واحد تعاونی روستایی اولیه و پیشرو نیز با عملکردی به عنوان کانون تشکیل تعاونی توسعه یافتد. در راستای گسترش خدمات ارائه شده از

یکی دیگر از اهداف این برنامه عبارتست از تأسیس تعاوینها و تبدیل آنها به نهادهای (شخصیت‌ها) حقوقی و جنبش اقتصادی مردمی که قادرمند و ماندگار باشند و ریشه در عمق جامعه داشته و در عین حال بتوانند در ایفای تعهدات تجاری نقش‌های عمده‌ای بازی کنند. هم‌مان با این حرکت، فعالیت‌های انجام شده در اوّلین سال برنامه پنجم‌ساله ششم، مشاوره‌های حقوقی و شفافی جهت افزودن متمم ماده ۲۵ قانون ۱۹۹۲ به شرکت‌های تعاوینی، جمع‌آوری دستورالعمل‌های فنی تکمیلی، تجزیه و تحلیل استاندارد و مدارک مختلف که بلحاظ قانونمندی جنبش تعاون، به نحوی مرتبط یا حضور تعاوینی در بخش‌های مختلف آموزشی - تجاری می‌باشد، را در بر می‌گرفت.

نیست که بتواند بهره‌مندی کامل آنان را از توسعه جوامع خود تضمین کند در واقع افزایش فرسته‌های تصمیم‌گیری برای زنان در سطوح مختلف فعالیت زمینه ارتقاء جایگاه اجتماعی آنان را در بر دارد. زیرا در آن صورت جامعه نیز توانایی‌های آنان را بیش از پیش مورد پذیرش و تایید قرار داده و زمینه‌های پیشرفت آنان را فراهم می‌سازد. خصوصاً حمایت از شرکت فعالانه و کارآمد زنان در تصمیم‌گیری‌های تعاوینی خاص خودشان، از اهمی به سزاوی برخوردار است.

منابع و مأخذ

- ۱- کتاب حیات اجتماعی زن در تاریخ ایران
- ۲- دفتر پژوهش‌های فرهنگی
- ۳- مجلات و ماهنامه‌های اقتصادی جهاد‌سازانگی از ۵ شماره تاریخ ایران باستان از مشیرالدوله پیرزنا
- ۴- ماهنامه تعاون شاره ۱۵ و ۵۵ شهریور ۷۱ و فروردین ۷۵
- ۵- پیک تعاون اداره کل استان فارس
- ۶- حقوق زن در اسلام شهید منطقی مطهری
- ۷- زنی در آیه اسلام و فرقان محمد حبیبی کرمانی
- ۸- زن در اسلام و اروپا حسن صدر

به مورد اجرا گذارده شد.

۵- نقش زنان در تعاوینها

هدف از اجرای این برنامه عبارتست از افزایش شرکت زنان در توسعه تعاوینها از طریق بالا بردن سطح دانش و مهارت آنان و فراهم نمودن فرصت‌های بیشتر برای زنان در شرکت فعال در تعاوینها.

در اوّلین سال اجرای ششمین طرح پنج ساله توسعه، برنامه آموزش زنان در تعاوینها به مورد اجرا گذارده شد و ۲/۹۵۰ شرکت‌کننده، مشتمل بر تعداد ۱/۳۹۵ نفر مروج تعاوینها زنان، ۹۱۵ کارمند زن از شرکت‌های مختلف و ۵۲۰ خرد فروش زن در بازارهای سنتی مناطق روستایی و شهری در کلیه استانها در این برنامه شرکت نمودند.

۶- گسترش مبانی قانون در تعاوینها

و ارائه اطلاعات درجهت حمایت از تشکیل تعاوینها، برقراری مناسبات متقابل و مشارکت.

در اوّلین سال اجرای ششمین طرح پنج ساله توسعه، انتشار اطلاعات از طریق نشر در رسانه‌های خبری چون روزنامه، بروشور، جزووه و نظایر آن و همچنین رسانه‌های گروهی چون رادیو، تلویزیون، فیلم و دیگر برنامه‌های اطلاع‌رسانی انجام شد.

۳- تحقیق و توسعه در تعاوینها

برنامه یاد شده همچنین بر حمایت از ایجاد تعاوینها از طریق تحلیل سیاستها، مناسب با حرکت کیفی روبه رشد تعاوینها، منابع انسانی، افزایش میزان دسترسی تعاوینها به امکانات و بازار، افزایش منابع سرمایه تعاوینها و امکان دسترسی به فن‌آوری تقویت نهادهای تعاوینها به منظور تحقق استقلال تعاوینها در ششمین طرح پنج ساله توسعه تأکید دارد.

در پاره‌ای از تحقیقات بعمل آمده طی سالهای ۱۹۹۲ و ۱۹۹۵ در مورد تعاوینها، نوعی شرکت و طرحهای اصلی سیستم اطلاع‌رسانی تعاوینها و بنگاههای کوچک اقتصادی و مطالعه موردي چشم‌انداز آتی ایجاد تعاوینها اجرایی به چشم می‌خورد.

۴- آموزش و ایجاد تعاوینهای جوانان

هدف از اجرای این برنامه ایجاد روحیه ابتکار در جوانان در جهت توسعه تعاوینها و انتقال ارزشها، روحیه تعاون و تعاون‌گری به نسل بعدی است.

به منظور افزایش مهارت و روح کارآفرینی در جوانان، برنامه‌های تعلیم و تربیتی در اوّلین سال از اجرای ششمین طرح پنج ساله توسعه برای ۱/۸۵۰ جوان، بخصوص مناطق روستایی فعل در بخش‌های غیررسمی با سرمایه‌های اندک

بقیه از صفحه ۲۳

خاص زنان به طوری که مدیریت و اداره این نوع تعاوینها به عهده خود زنان باشد.

۳- ایجاد انگیزه‌های مثبت در زنان برای جلب شرکت آنان از جمله تخصیص اعتبارات لازم به منظور اعطای وام به آنان که قادر به عرضه مستقیم تولیدات خود به بازار باشند.

۴- بررسی طرحهای خود اشتغالی زنان به منظور ایجاد تعاوینهای مطلوب و موفق.

۵- تشویق زنان به تاسیس تعاوین از طریق ارایه خدمات بیشتر از سوی تعاوینها.

در حقیقت حضور زنان به اندازه‌ای قوی